

filmur

Menninir aftan fyri nýggja hasj-filmin »Fýra ung«:

Vit høvdu lítla tíð og ongar pengar

Tilsamans hevur nýggi hasj-filmurin kostað einar 200.000 krónur, og fyrireikararnir siga, at hann melur runt figgarliga. Men afturfyri at framleiðsluupphæddin var so lág, noyddust teir smøgt sagt at kroysta sum frægast burtur úr hvørjari einastu krónu

Tað er ikki á hvørjum degi, at nýggir føroyskir filmir eru á skránni – men so var also seinnapartin fríggjadagin í dansistovuni í Norð-

urlandahúsinum, tá filmur- in »Fýra ung« eftir 31 ára gamla Óla Olsen og 25 ára gamla Hans Tórgarð varð frumframsýndur.

– Tað eru fyrst og fremst tvær orsøkir til, at eg fyri trimum árum síðani fór undir at gera hendan filmin, greiðir Óli Olsen frá. Hann

er høvuðsstigtakari til prosjektið, og tað er eisini hann, ið eigur framleiðslufelagið, ið hevur gjørt filmin. Tað eitur Primus Productions.

– Eg havi altíð havt áhuga fyri filmi, og ætlanin hjá mær er eisini at sleppa á onkrar filmsskúla. Síðani tosaði eg við Bjarka Thom- sen um at gera ein film, og tað endaði við, at vit gjørdi ein í part.

Sá eina lýsing

Tað, sum síðani av álvara setti gongd á hjá Óla Olsen, var at hann sá eina lýsing í bløðunum frá Hjalpar- grunninum móti rúsdrekka- misnýtslu, ið læt pening til upplýsandi arbeiði, og eftir at hava sent inn umsókn, fekk Óli nakað av peningi at arbeiða við.

– Men av tí at eg ikki dugi at instruera, setti eg meg so í samband við Hans, ið kom upp í prosjektið í 1993. Vit byrjaðu tá við einum hand- riti upp á átta síður, men nú filmurin so varð gjørdur, var handritið komið upp á 37 síður, sigur Óli.

Sjálvur roynt tað

– Hin orsøkin til, at eg fór undir at gera ein film um júst hetta evnið, hasj, er at eg sjálvur var í einum slík- um umhvørvi, tá eg var 18- 19 ára gamal, har eg fekk høvið at gera mínar egnu royndir.

Hesar royndir hansara vóru kortini ikki bert góðar, tí tað heila endaði við einum niðurtúri.

– Av tí, at ein hevur roynt tað sjálvur, var tað eitt upp- lagt evnið í filminum at vísa øðrum, at tað ikki er so stuttligt, sigur Óli.

– Og at ein so sjálvur hevur roynt tað og kennir til tað, ger tað helst eisini lættari at kunna greiða frá tí. Ein hevur jú roynt tað á sínum egna kroppi.

Hans Tórgarð kom so upp í prosjektið í 1992, og hava teir báðir í felag gjørt filmin lidnan, so hann nú kann

verða vístur í sjónvarpinum um eina viku.

Eingin moralprædika

– Eg havði arbeiðt eitt sindur við filmi í sjónvarp- inum frammanundan, men tað var tó øðrvísi at skula hava ábyrgdina fyri hesum arbeiðinum. Heldur ikki hevði eg roynt at instruera fyrr, greiðir Hans frá.

– Tað er kanska heldur ikki bara sum at siga tað, at skula fáa fólk at spæla ordi- liga klokkan trý um náttina, tá øll eru móð og troyst og kanska onkur hevur fingið gron, men vit eru so komnir igjøgnum tað.

Báðir leggja teir stóran dent á, at filminur ikki er ein moralsk prædika úr enda í annan, men meira ein upplýsandi filmur. So kunnu fólk sjálvi taka støðu til filmin, tá tey sigga hann.

– Har er bert ein sjónligur peikifingur á lofti, meðan fleiri eru fjaldir í sjálvum filminum. Hetta er ikki nak- ar »tú-mást-ikki-hetta-og- tú-mást-ikki-hatta«-filmur.

Hvilir í sær sjálvum

Tað hevur kostað umleið 200.000 krónur at fáa gjørt filmin, men áðrenn alt er endaliga gjørt upp, duga teir at siggja, at hann fer at hanga saman figgarliga og hvíla í sær sjálvum.

– Men tað er sjálvandi ikki so lætt at arbeiða, tá tú hevur lítla tíð og ongar pengar, siga Hans Tórgarð og Óli Olsen.

Tað er ikki biligt at arb- eiða við einum prosjekti sum hesum, men teir báðir hava kroyst smøgt sagt alt úr hvørjari krónu, teir hava havt at arbeiðt við, og tí hevur eydnast at náa fram til úr- slitið.

hj.

Kemur í SvF 18. januar



Hans Tórgarð og Óli Olsen, ið hava gjørt filmin »Fýra ung«
Mynd: Hilmar Jan Hansen

Hetta var heilt øðrvísi enn sjónleikur

Prát við 19 ára gomlu Elin K. Mouritsen og 20 ára gamla Jonas Bloch Danielsen – tveir av høvuðsleikarunum í »Fýra ung«

Eftir frumframförluna av filminum »Fýra ung«, ið var í dansistovuni í Norð- landahúsinum seinnapartin fríggjadagin, fekk Sosial- urin orðið á tveir av leikar- unum, ið høvdu høvuðs- leiklutir í filminum.

Tað eru tey bæði, 19 ára gamla Elin K. Mouritsen, ið var Karin, og 20 ára gamla Jonas Bloch Danielsen, ið var Jákup. Undan hesum filminum hevur Elin verið við í Ung '93 og Leikhús- jólum, meðan Jonas hevur verið við í Kardomummu- býnum, Lokkanetinum og onkrum kabarettum.

Tey eru bæði samd um, at tað var heilt øðrvísi at vera við í einum filmi, enn tað er at vera á palli.

– Tað var eitt sindur lögdið at siggja filmin, nú hann er liðugur, siga tey bæði.

– Men meðan vit gjørdur hann, dugdu vit ikki rætti- liga at víta frammanundan, hvat vit skuldu vænta ella hvussu tað fór at siggja út, tá hann var liðugur.

Serliga halda tey munin vera, at meðan tú á pallinum skalt royna at vísa leiklutin hjá tær við kropsrøslum – stórri og smærri – skalt tú ikki vera so ófriðarligur og røra teg so nógv, tá tú ert við í filmi.

– Tað ræður um at vera meira náttúrligur, tá tað er ein filmur, tú gert, siga tey.

Elin K. Mouritsen hevði leiklutin sum Karin, ið fór í song við Hans, og spurdu

vit hana, hvussu tað kendist at hava ein leiklut, ið var rættliga nógv øðrvísi enn tað vanliga, ið framført verður av føroyingum.

– Eg veit ikki, tað var bara at leypa út í tað. Tað var ikki so ring, sum eg helt, at tað fór at vera, men eg var kort- ini eitt sindur nervøs áðr- enn, sigur hon.

– Men eg fekk stundir at venja meg við tankan, og eg haldi ikki, at eg hevði ser- liga nógv ímóti at gera tað.

Bæði Elin og Jonas kenna til, at ungfólk roykja hasj.

– Tað er nógv vanligari, enn kanska tey flestu geva sær far um. Hasj finnur tú allastaðni, siga tey bæði.

– Men tað eru kortini ikki bert sokallaðir »hasjarar«, ið roykja hasj. Tað er eisini tey meira »vanligu«, ið fáa sær eina pípu – kanska ofta eisini.

hj.



Hildur og Karin – tær báðar vinkonurnar í filminum

Mynd úr filminum »Fýra ung«